

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 26CoCsp/3/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224201070
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8224201070.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Jančíkovej a sudkýň JUDr. Marianny Hirkovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1/ A. B. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX C. X a 2/ D. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX C. X, obaja žalovaní zastúpení: E. F. D. G., D., H. H. I. J. XXX/X, XXX XX H., o zaplatenie 66.476,58 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 8Csp/25/2024 - 133 zo dňa 20.3.2025 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvej inštancie a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 15.4.2024 domáhal voči žalovaným spoločne a nerozdielne zaplatenia sumy 66.476,58 eur spolu s úrokom z omeškania a náhrady trov konania.

2. Okresný súd Bardejov (ďalej tiež ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 8Csp/25/2024 - 133 zo dňa 20.3.2025 žalobu zamietol a priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Súd prvej inštancie zistil tento skutkový stav:

- právny predchodca žalobcu B. K. L. D., a žalovaní 1/ a 2/ dňa 24.6.2013 uzavreli Zmluvu o poskytnutí úveru reg. č. XXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaným úver vo výške 84.000,- eur, ktorý sa mal použiť na splatenie iných skôr poskytnutých úverov a rekonštrukciu nehnuteľnosti a to rodinný dom Ladomirová súp. č. X, s dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 4,64 % ročne, ktorá mala byť platná do 15.6.2016. Úver sa žalovaní 1/ a 2/ zaviazali splácať v mesačných splátkach vždy k 15. dňu každého mesiaca vo výške 432,63 eur, pričom mal byť splatený najneskôr do 30 rokov od termínu jeho dočerpania.

- na zabezpečenie pohľadávky banky účastníci zmluvy uzavreli dňa 24.6.2013 aj Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg. č. XXXXXX/XXX/X (ďalej len „záložná zmluva“), ktorou bolo zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam, vedených na LV č. XX, k. ú. C..

- medzi B. K. L. D.. ako postupcom a spoločnosťou EOS KSI Slovensko s. r. o. ako postupníkom bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok dňa 7. 9. 2022, predmetom ktorej je odplatné postúpenie portfólia pohľadávok zo zmlúv o úvere s príslušenstvom po lehote splatnosti s neoddeliteľnou súčasťou - príloha č. 1, v ktorej sú definované jednotlivé pohľadávky s príslušenstvom, z ktorej prílohy vyplýva, že bola postúpená pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy uzavretej dňa 24.6.2013 so žalovanými 1/ a 2/, ktorá bola zosplatená dňa 15.7.2021 a to istina vo výške 59.744,78 eur, úroky z úveru vo výške 4.272,26 eur, úroky z omeškania vo výške 3.654,54 eur, poplatky vo výške 5,- eur, teda celkom suma vo výške 67.676,58 eur.

- listom zo dňa 22.9.2022 B. D. žalovaným 1/ a 2/ oznámila, že pohľadávku voči ním postúpila na žalobcu s účinnosťou od 20.9.2022.

- listom zo dňa 16.6.2021 „Posledná výzva na úhradu pohľadávky“ právny predchodca žalobcu žalovaným 1/ a 2/ oznámil, že napriek jeho predchádzajúcim písomným výzvam nebol uhradený dlh tak, ako bolo dohodnuté v zmluve č. XXXXXX zo dňa 24.6.2013 k hypotekárnemu úveru a ku dňu 15.6.2021 predstavuje ich dlh z omeškaných splátok čiastku 2.153,22 eur a zároveň ich vyzval dlh uhradiť bezodkladne, v opačnom prípade bude úver vyhlásený za splatný. Žalovaný 1/ výzvu prevzal dňa 23.6.2021 a žalovaná 2/ dňa 6.7.2021.

- listom zo dňa 17.7.2021 právny predchodca žalobcu oznámil žalovaným 1/ a 2/, že vzhľadom na skutočnosť, že aj naďalej sú v omeškaní s plnením svojich záväzkov zo zmluvy, oznámil im, že vyhlasuje celý úver dňom 15.7.2021 za splatný. Zároveň ich vyzval na bezodkladné zaplatenie celého dlhu v sume 65.084,15 Eur vrátene príslušenstva a prípadných poplatkov. Žalovaný 1/ zásielku neprevzal v odbernej lehote a žalovaná 2/ zásielku prevzala dňa 3.8.2021.

4. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 497 Obchodného zákonníka, ust. § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 9, § 39, § 41 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ust. § 1 ods. 2 a 3 § 9 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, 2 § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy.

5. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za zrejmé, že žalovaní uzavreli zmluvu o úvere z dôvodu, aby sa z poskytnutej sumy uhradili ich predchádzajúce záväzky zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré žalovaní uzavreli so H. H., M. L. a N.. Zo zmluvy o úvere súdu prvej inštancie jednoznačne vyplynulo, že poskytnuté finančné prostriedky boli okrem na rekonštrukciu nehnuteľnosti použité na splatenie iných skôr poskytnutých úverov, pričom žalobca nepreukázal, že by tieto úvery boli hypotekárne alebo vychádzali z výnimiek uvedených v § 1 ods. 3 písm. a/ až d/ zákona o spotrebiteľských úveroch a preto sa táto výnimka neuplatní a úver zostal spotrebiteľským a zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže veriteľ ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovanými, ktorí sú fyzickou osobou – nepodnikateľmi. Preto súd prvej inštancie aplikoval aj zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý upravuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom za nesporne preukázané súd prvej inštancie považoval absenciu podstatnej náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch t. j. nie sú uvedené predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov.

6. Ďalej z vykonaného dokazovania podľa súdu prvej inštancie žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovanými, keďže veriteľ sa pri zisťovaní príjmov a výdavkov spoľahol na informácie poskytnuté žalovanými, ktoré žalovaní podložili dôkazmi a neskúmal príjmy a výdavky žalovaných.

7. Keďže žalovaní namietali aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu s poukazom na neplatnosť zosplatnenia úveru, súd prvej inštancie posudzoval vyhlásenie predčasného zosplatnenia úveru podľa ustanovenia § 565 v spojení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom dospel k záveru, že z oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti zo dňa 17.7.2021 ani z poslednej výzvy na úhradu pohľadávky zo dňa 16.6.2021 nie je možné určiť, pre nezaplatenie ktorej splátky došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti celého úveru. Preto súd prvej inštancie vyslovil, že právny úkon zosplatnenia je pre svoju neurčitosť neplatný, k čomu poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 28.8.2024, rozsudok KS PO sp. zn. 6Co/26/2017 zo dňa 28.6.2018 a sp. zn. 22Co/161/2018. Keďže v danom prípade neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatnenie úveru podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie ustálil, že pohľadávka, ktorá je predmetom konania sa nestala splatnou, teda pohľadávka právneho predchodcu žalobcu postupovaná v rozpore s ust. § 17 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu žalobu zamietol.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán konania, pričom nárok na náhradu trov konania priznal úspešným žalovaným v celom rozsahu.

9. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala je patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Hneď v prvom bode žalobca napáda nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie a aplikáciu nesprávneho právneho predpisu na prejednávany prípad. Súd prvej inštancie aplikoval zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, s ktorou aplikáciou na daný prípad sa žalobca v žiadnom prípade nestotožňuje. Žalobca poukazuje na znenie ust. § 1 ods. 3 tohto zákona, k čomu udáva, že medzi postupcom a žalovanými bola uzavretá zmluva o poskytnutí úveru dňa 24. 06. 2013, pričom žalovaným bol poskytnutý úver vo výške 84.000,- eur za účelom splatenia iných, skôr poskytnutých úverov. Žalovaní sa zaviazali tento úver splácať mesačnými splátkami vo výške 432,63 eur vždy k 15. dňu každého mesiaca, a mal byť splatený najneskôr do 30 rokov od termínu jeho dočerpania. Zároveň v tento deň bola uzavretá aj zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti na zabezpečenie tejto pohľadávky. Preto je pre žalobcu evidentné, že síce sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu podľa ust. § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, avšak v žiadnom prípade nejde o spotrebiteľský úver podľa ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa žalobcu v konečnom dôsledku je v tomto prípade odôvodnenie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, keďže vôbec nevzal do úvahy argumentáciu žalobcu, s touto sa nijako nevysporiadal a len prevzal argumentáciu žalovaných bez bližšieho zdôvodnenia. Keďže podľa názoru žalobcu nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, žalobca sa nestotožňuje ani s argumentáciou súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahuje predpoklady použité pre výpočet RPMN a že veriteľ, respektíve postupca bol povinný podľa ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch skúmať bonitu žalovaných.

V poslednom bode odvolania sa žalobca nestotožňuje ani s argumentáciou súdu prvej inštancie v bode 45. odôvodnenia, kde súd prvej inštancie konštatuje, že posledná výzva na úhradu pohľadávky, ako aj právny úkon zosplatenia úveru neobsahujú identifikáciu splátky, pre nezaplatenie ktorej sa právny predchodca žalobcu rozhodol zosplatiť celý úver, a teda pre neurčitosť právneho úkonu vyhlásenia predčasného zosplatenia úveru nie je možné preskúmať, či bol splnený zákonný postup a lehoty podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti žalobca poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je všeobecnými súdmi rozhodovaná nejednotne, a to konkrétne v otázke, či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 a ust. § 565 Občianskeho zákonníka súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje, respektíve v podaní, ktorým upozorňuje na možné uplatnenie tohto práva, v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku hodlá pristúpiť respektíve pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej by mohlo dôjsť alebo došlo k uplatneniu práva je náležitou týchto právnych úkonov, ktoré prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť uplatnenia tohto práva. Preto žalobca poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30. 01. 2024, ako aj na jeho uznesenie sp. zn. 5Cdo/224/2021 zo dňa 30. 11. 2022.

Podľa žalobcu však veriteľ nie je povinný uvádzať konkrétnu splátku, pre ktorú sa veriteľ chystá, prípade pre ktorú veriteľ pristúpil k vyhláseniu splatnosti celého dlhu a poukázal, že podľa zákonných ustanovení vyplýva, že na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je potrebné, aby 1/ bola táto možnosť dohodnutá, 2/ aby bol dlžník v omeškaní aspoň 3 mesačné splátky, 3/ aby bol dlžník na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti veriteľ upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením tohto práva, pričom veriteľ v oznámení o zosplatení ani v žiadnej inej výzve nie je povinný špecifikovať, s ktorou konkrétnou splátkou sa dlžník omeškal, teda pre ktorú splátku k zosplateniu došlo. Z vykonaného dokazovania je preto žalobcovi zrejmé, že postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 17. 07. 2021, ku dňu 15. 07. 2021, pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15. 03. 2025 (pozn. súdu: zrejme žalobca mal na mysli rok 2021), pričom žalovaní boli s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace v omeškaní, a na toto oprávnenie veriteľa upozornení podaním zo dňa 16. 06. 2021. V súlade s rozhodovacou praxou NS SR (R 7/2023) vyplýva, že vždy môže ísť len o splnenie jednej konkrétnej vymedzenej splátky, pre ktorú dochádza k zosplateniu, a teda veriteľ si nemôže vybrať, pre nesplnenie ktorej splátky toto právo uplatňuje. Žalobca uvádza, že pokiaľ by zákonodarca vyžadoval uvedenie presnej špecifikácie splátky, pre ktorú dochádza k zosplateniu, uvedené by výslovne uviedol v tomto zákonom ustanovení.

Žalobca tiež poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5CoCsp/12/2023 zo dňa 30. 08. 2024, ktorý sa priklonil k záverom prezentovanom v rozhodnutí NS SR sp. zn. 1Cdo/123/2022. Príkladom žalobca poukázal aj na ďalšie rozhodnutia odvolacích súdov, keďže táto otázka je riešená už vyššie desaťročia, avšak nóvum v podobe kvalifikovanej výzvy je otázkou len posledných mesiacov.

V závere žalobca skonštatoval, že je potrebné podrobiť revízií napadnutý rozsudok odvolacím súdom, preto navrhol, aby rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a zmenil tak, že žalobe vyhovie, respektíve, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

12. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

13. Podľa ust. § 391 ods. 1 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

14. Žalobca odvolanie odôvodnil dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. K posúdeniu odvolacej námietky týkajúcej sa nesprávneho postupu súdu spôsobujúceho porušenie práva odvolateľa na spravodlivý proces ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Žalobca k uvedenému odvolaciemu dôvodu uvádza, že jeho naplnenie spočíva v tom, že odôvodnenie rozhodnutia súdu nespĺňa zákonom ustanovené náležitosti do takej miery, že je nepreskúmateľné ignorujúc kľúčové argumenty žalobcu.

16. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 CSP. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia. Podľa uvedeného ustanovenia v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ak súd pri

odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám sporu posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní o veci samej. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane sporu odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

17. Žalobcová námietka čo do nedostatočného a nepreskúmateľného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie úzko súvisí s odvolacími dôvodmi podľa ust. § § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Žalobca namieta nesprávnu aplikáciu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na zistený skutkový stav, teda na spornú otázku strán sporu o tom, či úver podľa Zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. XXXXXX zo dňa 24.6.2013 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými je alebo nie spotrebiteľským úverom. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že uvedený úver je spotrebiteľským úverom, s čím žalobca nesúhlasí.

19. Odvolací súd poukazuje na zistený skutkový stav, z ktorého je zrejmé, že dňa 24.06.2013 uzavreli žalovaní a právny predchodca žalobcu (B., D.) písomnú zmluvu označenú ako „Zmluva o poskytnutí úveru reg. č. XXXXXX“. V jej článku I. je uvedené, že táto je uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka v platnom znení a Občianskeho zákonníka a že „Súčasťou Zmluvy sú Obchodné podmienky banky pre poskytovanie hypotekárnych a ďalších úverov a Všeobecné obchodné podmienky banky (ďalej len „Podmienky“). Odlíšne ustanovenia Zmluvy majú prednosť pred znením Podmienok. Podpisom zmluvy Dĺžnik potvrdzuje a vyhlasuje, že prevzal tieto Podmienky a oboznámil sa s ich obsahom.“ Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru dĺžnikom bankou vo výške 84.000,- eur za účelom splatenia iných skôr poskytnutých úverov a rekonštrukcie nehnuteľnosti (rodinného domu v C., súp. č. X zapísaného na LV č.XX pre k. ú. C.). Úver mali žalovaní splatiť najneskôr do 30 rokov od termínu jeho dočerpania a splácať ho mali v anuitných splátkach vždy v 15. deň mesiaca vo výške 432,63 eur. Úver bol zabezpečený zriadením záložného práva v prospech banky k nehnuteľnostiam, pričom v ten istý deň žalovaní a právny predchodca žalobcu (B., D.) uzavreli aj samostatnú Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti reg.č.XXXXXX/XXX/X.

20. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinnom od 11.6.2010 do 31.5.2014 spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa ust. § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalovanými a právnym predchodcom žalobcu spotrebiteľským úverom nie sú

- a) hypotekárny úver a komunálny úver podľa osobitného predpisu,
- b) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti,
- c) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov,
- d) úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti,
- e) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je splatenie úverov na základe zmlúv uvedených v písmenách a) až d),

f) úver, ktorého výška je menej ako 100 eur a viac ako 75 000 eur; ak je na rovnaký alebo obdobný účel uzavretých v období 12 mesiacov viac zmlúv o úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver podľa tohto zákona.

22. Súd prvej inštancie prevzal argumentáciu žalovaných, že úver zostal spotrebiteľským, bez toho, aby sa zároveň vysporiadal aj s argumentáciou žalobcu, čím založil svoje rozhodnutie vadou nepreskúmateľného rozhodnutia. Pritom tak ako poukazuje žalobca, v danom prípade bol poskytnutý žalovaným úver vo výške 84.000,- eur so splatnosťou najneskôr do 30 rokov zabezpečený záložným právom, ktoré skutkové okolnosti sú okolnosti, podľa ktorých úver by nemusel byť spotrebiteľským podľa ust. § 3 ods. 1 písm. b), c) a f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Zároveň však odvolací súd poukazuje, že aj vzhľadom na účel poskytnutého úveru – splatenie iných skôr poskytnutých úverov a rekonštrukcia nehnuteľností – sa nateraz môže javiť, že úver poskytnutý žalovaným by skutočne mohol ostať aj spotrebiteľským. Vysvetlenie súdu prvej inštancie bez adekvátnej odozvy na argumentáciu žalobcu však nateraz nepostačuje. Z predložených listinných dôkazov zatiaľ vyplýva, že skôr poskytnuté úvery boli jeden zabezpečený záložným právom a ďalšie tri nezabezpečené, pričom ich veriteľ nebol právny predchodca žalobcu (zmluva o poskytnutí úveru č. I. 20). Taktiež z predložených listín vyplýva len výška jedného skôr splácaného úveru 9.722,17 eur (č. I. 104). Odvolací súd tak zastáva názor, že práve pomer výšky skôr poskytnutých úverov k rozdielu medzi výškou poskytnutého úveru právnym predchodcom žalobcu a uvedeného zostatku, môže byť smerodajným pre posúdenie, či zmluva o úvere predložená žalobcom sa bude alebo nebude posudzovať aj ako zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy. K uvedenému však bude potrebné vyžiadať od žalobcu uvedenie ďalších skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP) resp. postupovať podľa ust. § 295 CSP zabezpečením dôkazu nevyhnutného pre rozhodnutie vo veci.

23. Nesporné medzi stranami sporu, je však posúdenie, že Zmluva o poskytnutí úveru reg. č. 283395 je zmluvou spotrebiteľskou podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

24. Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 do 30.6.2024 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

25. Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 do 31.3.2015 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

26. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už odvolací súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku ustanovená v prospech spotrebiteľa.

27. Do 01.04.2015 v prípade spotrebiteľských zmlúv je daná dôvodnosť aplikácie a použitia ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa, a teda ani do uvedeného dňa nie je v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka. Tento príkaz zákonodarcu súd nemôže nerešpektovať a ani ho vo svojej rozhodovacej činnosti opomínať. Práve pojem na prospech spotrebiteľa je pre súd určujúci pre aplikáciu konkrétnych ustanovení v právnom poriadku, pričom ustanovenia Občianskeho zákonníka sú nepochybne výhodnejšie pre spotrebiteľa ako ustanovenia Obchodného zákonníka.

28. Okrem toho novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.04.2015 doplnila ustanovenie § 52 odsek 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne

použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento záver priamo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.05.2015 vo veci 8MCdo/13/2014, ktorým bolo zamietnuté mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora namietajúceho, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného nie Občianskeho zákonníka. Odvolací súd teda poukazuje, že aplikácia § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka.

29. Dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bola absencia aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdennej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009)

30. Podľa súdu prvej inštancie v danom prípade nedošlo k platnému zosplatneniu úveru podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka z dôvodu neurčitosti právneho úkonu veriteľa, ktorý konkrétne nešpecifikoval splátku, pre ktorú úver zosplatnil.

31. Odvolací súd však poukazuje, že pri skúmaní aktívnej vecnej legitímácii žalobcu je potrebné aplikovať aj ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka a keďže právny predchodca žalobcu mal postavenie banky, aj ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách.

32. Podľa ust. § 524 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992 veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992 postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 23.12.2015 nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

33. Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len ako „zákon o bankách“) účinného v čase postúpenia pohľadávky (12.9.2022) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

34. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 10Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 uviedol s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018, ako aj na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 (publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí

súduv Slovenskej republiky ako R 60/2018), že „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu mimo bankový sektor. Tiež z tohto ustanovenia vyplýva presný záujem zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné a podmienky vyplývajúce z tohto ustanovenia sú podľa dovolacieho súdu špeciálne zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občiansky zákonník vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti).“

35. Odvolací súd tiež poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VCdo/4/2025 z 30. júla 2025 zverejnený v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súduv SR č. 5/2025 pod R 38/202, podľa ktorého „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku, pričom touto výzvou nie je (nemôže byť) výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný.“

36. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách teda môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

37. Čo sa týka splatnosti postúpenej pohľadávky, z vykonaného dokazovania vyplýva, že predmetom postúpenia je pohľadávka banky, ktorá ako veriteľ dlh žalovaných zosplatňoval podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

38. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka účinného v čase zosplatenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

39. Podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného v čase zosplatenia ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

40. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka umožňuje, aby v prípade, ak ide o plnenie v splátkach, veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dopĺňa ďalšie zákonné podmienky umožňujúce právo veriteľa žiadať od dlžníka – spotrebiteľa zaplatenie celej pohľadávky. Právo na jednorazové splatenie pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky spotrebiteľa. Keďže ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka má predstavovať výhodnejší právny režim oproti všeobecnej norme § 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné ustáliť, že právo podľa § 53 ods. 9 môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako 3 mesiace, trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej

vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, aby veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatnenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace.

41. Spornou otázkou medzi stranami sporu, je otázka určitosti právneho úkonu zosplatnenia resp. výzvy veriteľa pred zosplatnením, tak ako ju aj formuloval žalobca v odvolaní, teda či je potrebné uvádzať v týchto prejavoch vôle veriteľa aj konkrétnu splátku, pre ktorú veriteľ dlh dlžníka zosplatňuje. Žalobca poukázal na nejednotnú rozhodovaciu prax všeobecných súdov, ale aj Najvyššieho súdu SR. Odvolací súd však poukazuje, že dňa 3.6.2025 bolo v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov č. 3/2025 zverejnené rozhodnutie pod R 34/2025 a to uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/152/2022 z 13. februára 2025, podľa ktorého „bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutie oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“ Zverejnením uvedeného právneho názoru sa tak nejednotnosť rozhodovania tejto otázky odstránila, keďže uvedený právny názor sa tak pretavil do ustálenej rozhodovacej praxe.

42. Ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka účinných do 31.10.2024 upravuje tak postup veriteľa, ktorý pre účinné zosplatnenie dlhu musí byť dodržaný:

- 1) dohoda strán zmluvného vzťahu o práve veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky,
- 2) upozornenie na uplatnenie práva na zosplatnenie v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jeho uplatnením s uvedením konkrétnej splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie (pričom v čase upozornenia na takúto možnosť nemusí byť ešte dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace, čiže veriteľ môže upozorniť dlžníka na uplatnenie svojho práva aj skôr),
- 3) omeškanie s uvedenou splátkou po dobu troch mesiacov,
- 4) uplatnenie práva najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Môže sa javiť, že úprava zákonodarcom je prísna, avšak tá je určená najmä na ochranu spotrebiteľa, ktorý je vo všeobecnosti považovaný ako slabšia zmluvná strana, a na to, aby veriteľ bol pri uplatňovaní svojich práv obozretný a včasný, ak má v úmysle v dôsledku omeškania spotrebiteľa dosiahnuť zosplatnenie celého dlhu a zároveň takto zosplatnený dlh úspešne vymôcť v súdnom konaní. Ochrana spotrebiteľa v týchto ustanoveniach je upravená aj preto, aby v prípade, ak veriteľ nedodrží stanovené podmienky pre podanie žiadosti o zaplatenie celej pohľadávky, spotrebiteľ nestratil výhodu splátok. V zmysle cieľov smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu.

43. Vzhľadom na uvedené keďže neboli splnené podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu rozsudku, pretože tento bol vydaný bez riadneho odôvodnenia s nesprávnym právnym posúdením vecí, ktoré porušenie dosahuje intenzitu nesprávneho procesného postupu znemožňujúceho stranám uskutočňovanie im patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, tento nedostatok nemohol byť napravený v konaní pred odvolacím súdom. Na základe vyššie uvedených skutočností preto odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a postupom podľa § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

44. Úlohou súdu prvej inštancie bude tak vo veci opätovne konať. Súd prvej inštancie posúdi aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu dôsledne aplikujúc zákon o bankách v súlade s princípom právnej istoty (čl. 2 Základných princípov CSP), zhodnotiac, či boli splnené všetky predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky vzniknutej zo spotrebiteľskej zmluvy (nakoľko odvolaciemu súdu sa nateraz javí absencia osobitnej výzvy banky podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako aj absencia dohody medzi veriteľom a dlžníkmi podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka), pričom v prípade, ak bude súd prvej inštancie toho názoru, že žalobca nemá aktívnu vecnú legitimitáciu, uvedený názor zrozumiteľne

a výstižne vysvetlí a vysporiada sa aj s argumentáciou žalobcu. V prípade, ak súd prvej inštancie zistí, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný, posúdi, či úver z predloženej zmluvy o úvere je alebo nie je spotrebiteľským úverom a následne vzhľadom na uvedené právne posúdenie, či žalobca má alebo nemá nárok na zaplatenie požadovanej čiastky. Súd prvej inštancie vo veci znova rozhodne, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP aj výstižne odôvodní.

45. Odvolací súd zároveň dáva do pozornosti ustanovenie § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, ako aj ust. § 186 ods. 1 CSP, podľa ktorého skutočnosti súdu známe z jeho činnosti sa nedokazujú. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie súdu prvej inštancie č. k. SK-4Csp/13/2022 – 100 zo dňa 7.3.2025, ktorým súd prvej inštancie v I. výroku určil, že žalovanej - B. K. L., D., so sídlom O. XX, XXX XX L., IČO: XX XXX XXX ku dňu 15.07.2021 nevzniklo právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo Zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. XXXXXX uzavretej dňa 24.06.2013 medzi žalobcami A. B. a D. B. a žalovanou - B. K. L., D., ktoré rozhodnutie v čase rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci nenadobudlo právoplatnosť.

46. Odvolací súd záverom zdôrazňuje, že ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným v inštruktívnej časti rozhodnutia (§ 391 ods. 2 CSP).

47. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie taktiež o trovách celého konania vrátane trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP.

48. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody - § 421 a § 422 CSP) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 125 ods. 1 a 2 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie

podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 160 ods. 2 CSP dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.